• □□□□□□□□□□ □□ □□□□□□□□□ □□□□□□ □□ ?મૂત્ર થપડિના વસિ□તથ્રં ભ્થણપોશણ મટે કેન□દ□થચિ ભ્રમિકા ભ્જવે છે અને ionicશથીથ્ના બંધથણનુ પ□થ્વાહી જે સમ્સ□થતિના નામ્થી □ળખાય છે.

- શથીથ્ના electrolyte ના પ□થ્વાહી પદાથ□થ્ની થ્ચ્નાની દેખભળ.
- શથીથ્ની સામન□ય મત□થ સ□થતિની દેખભળ.
- renin angiotensinની પ□થણાલીના મધ્□યમ્થી સાધથણ લોહીના દબણની દેખભળ.
- શથીથ્ના પચ્નનો બ્ગાડ કાઢતે વસ□તુ□, દા.ત Urea, Uric Acid, creatinine, sulfates, phosphates.
- વષિ, □ષધે અને તેમા પચ્નને કાઢવા.
- Erythropoeitinના થ્રૂપમં બેલાવેલ hormone ના વસિ□તથ્રં લાલ લોહીના કણોના નથિ□મણનુ નચિંત□થણ.
- મુખ□યથ્રૂપથી ખનજિ ચ્યાપચ્યના કેલ□સચિમ અને ફ□સફોથ્સ.

• □□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□□□□ □□□ □□ ? □□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□□ □□ ? મૂત□થપડિની આંકડી □ક નશિ□ચતિ મૂત□થ્નળીની આંચ્કી છે, જેમં પથ્થની બ્ળતથ નથિ□મતિછે અને અડચ્ણની સાથે આવે છે. દથ□દ સાધથણ થીતેપાંસળી□ના ક્□ષેત□થ્રં ચલુ થય છે અને પેટ અને જાંઘની વચ□ચેના ભગ તથ્ફ લઈ જાય છે. દથ□દ પથ્થ અથ્વા ગંઠાયેલુ લોહી નીકળી ગયા પછી □છુ થય છે અને કદાચ મૂત□થ્રં લોહીની સાથેભ્ેગુ થય છે. જો ચેપ વધશે તે તેમે લીધેતવ આવશે, પેશાબ કથ્વામં તકલીફ પડશે અને વાથંવાથ પેશાબ કથ્વાની આવૃત□વધશે.

• □□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□ □□□□□□ □□□ મૂત□થપડિની વ□ચાપાથી થીતેખથીદીને અંકુશમં લાવવા મટે અભ્નિયાિમ બ્નાવ□યો છે. આ પથસિ□થતિ મથ્ફતયિા□□ શોષતિકથી હતે, જેનુ પથણિામ દાત□ને બ્દલામં સૌથી □છુ મ્હેનતણુ અપાયુ હતુ જેની સામજીક સ□થતિનુ સ□થન નીરુ છે. આના સવિાય ત□યાં ઉદાહથણો છે, જ□યાં દથ્દી□ને તેમની જાણ વીના મૂત□થપડિ કાઢવામં આવ□યા છે. આ અભ્નિયાિમ પણ પથકિ□ષા ધેથણ મ્ગજનુ મૃત□યુ સ□પષ□ટીકૃતકચ્ે છે, કે જેને લીધેશબ્નુ દાન કથ્વા પ□થેત□સાહતિકચ્ે છે.

• □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□ □□□ □□□□□□ □□□□□□□□ □□લોહીના જુથ્નુ મેલિન કથ્વુ તે પ□થ્ત□યાથેપણ મટે સૌથી જ્રૂથી છે. નમિ□નલખિતિદશિાનથિ□દેશનો વાપથ્વામં આવ□યા છે. તેછત નીચે બ્તવેલ મેલિનો પણ શક□ય છે.દાત

Donor	Blood Group Donate To
A	A, AB
B	B, AB
AB	AB
O	A, B, AB, O

Rh typing નુ લોહી કદાચ સથ્ખુ ન હોય. દા.ત □ક મત જેનુ B(+)ve છે, તેમી દથ્દી દીકથી જેનુ B(-)ve છે.

• □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ "□□□□"□□ □□□□□□□□ □□□ □□વધીથમં લોહીના જુથ્રં HLA નુ મેલિન થ્યુ છે. (મનવ leukocyte antigens) સફેદ લોહીના કોષ ઉપથ પ□થેટીન ઉપસ□થતિછે, જે સુસંગઠતિજોડાયેલા ગુણસૂત□થ(chromosomes) no.6ના વંશ છે. ત□યાં ૧૦૦થી વધચ્ે □ળખી શકાય તેમા પ□થેટીન છે. તેમે જુદાજુદા વથ□ગોમં અલગ કથ□યા છે. A, B C, D and DR. આ દચ્ેક સુમ્દાયનુ મેલિન કથ્થય છે.

• □□ □□ □□□□□□ □ □□□ □□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□ □□□□□ □ઝીવી પથસિ□થતિ ઉભી થઈ શકે છે. જેને “Zero” અનુથ્રૂપ કહે છે. પ□થ્ત□યાથેપણના શસ□ત□થ્વેધે તેમી પાત□થ્ત જોખશે અને પછી નથિ□ણય લેશે.

• □□□□□□□□□□□□ □□□□□ □□□ □□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□ □□ □□□ □□□□□ □□□□□□ક પ□થ્ત□યાથેપણ કથ□યા પછી સાધથણ થીતેદથ્દી□ મૂત□થપડિ પાછુ ફેકી ન દ□યે તેમે થેકવા મટે દવા અપાય છે. ત□થણ દવાનો ઉપચથ કથ્થય છે. Cyclosporine, prednisone (a steroid), mycophenolate mofetil or azathioprine.

• □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□ □□□□□□□ □□□□□ □□□ □□□□□ □□પ□થ્ત□યાથેપણ કચ્ેલા દથ્દી□ની ચેપની સામે લડવાની શક□ત□છી હોય છે. વાસ□તવકિપણે ૭૫% મૂત□થપડિના પ□થ્ત□યાથેપણ કચ્ેલા દથ્દી□, પ□થ્ત□યાથેપણ કથ□યા

પછીના પહેલા વર્□ષમાં □છામાં □છા □ક રેપથી પડિાય છે. સાધથણ સુમ્દાય કથ્ત પ□ર્ત્યાિચાથેપણ કથ્ેલા દથ્દીનો રેપ જુદો દેખાય છે. શૂથઆતના રેપના પહેલા મ્હનિામાં પ□ર્ત્યાિચાથેપણ કથ્□યા પછી સાધથણપણે જીવાણુ સંબ્ધતિહોય છે. પહેલા મ્હનિા પછી તે છત થેગ પેદા કથ્નાથ અતસિુક□ષ□મ જંતુવાળો રેપ જેવો કે cytomegaloનુ ઝેથી તાવ□ તા□વ, વથ્સોળી (ફુગ) જેવી ચામ્ડીનો રેપ, ફેફસાનો થેગ (TB) અને પથેપજીવી રેપ સામન□ય છે.

• □□□□□□□□□□□ □□□□□ □□□ □□□□□□□□ □□□ □□□□□□ □□ ?□ક જીવીતસંબ્ધતિમૂત્□થપડિનુ દાન લગભ્ગ ૮૫-૯૦% અને શબ્ના લક□ષણને લગતુલગભ્ગ ૮૦% છે.

• □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□ □□ □□□ □□□□ □□ □□□□ □□□ □□ □□□ □□□ □Steroids: લાંબ સમ્યથી ચલતુહોવાથી તેમ્ાુ પથણિામ્ ઉંચુ લોહીનુ દબણ, વજનમ્ાં વધથે, glucoseની મત્ાથમાં અસાધથણત, cushings syndrome, આંખોનો મેતયિો, હાડકાના થેગ અને અસ□થર્િગ. Cyclosporinની પણ આડ અસથ થય છે, જેવી કે મનસકિ તણનો વધથે, ઘણા બ્ધ વાળના વધ્યાને લીધે અતશિય gingival નો વધથે. તેકદાચ મ્ત્□થપડિને ઝેથી બ્નાવે છે, ખાસ કથીને જ□યાથે તેની દેખથેખ નથી થ્ખાતે. કોષોને જુદા કથ્વાની અસથ ખાદ□ય સ્થ્બીવાળા હાડકાને દબવે છે અને દથ્દીના લોહીના લાલ કણો □છા થય છે, સફેદ કણોની ગણતથી નીચે જાય છે અથ્વા □છા platelet ની ગણતથી. કોષોને જુદા કથ્વાથી ઝાડા પણ થય છે.

• □□□□□□□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□□ □□□ □□ ?મૂત્□થપડિની તીવ□ર નષિ□ફળતનુ કામ કદાચ ફેથ્વી શકાય તેમ્ાુ હોય તેને તીવ□ર મૂત્□થપડિની નષિ□ફળત પણ કહી શકાય.

• □□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□ □□□□ □□□ □□ ?□છા લોહીના દબણને લીધેમૂત્□થપડિમાં □છુ લોહી પહોચડવાને લીધે આ ઘણી બ્ધી વવિધિપથસિ□થતિ□માં દેખાય છે. શથીથ્માંથી અધકિ પ□ર્વાહી ગુમવવાને લીધેજેવુ કે ઝાડા થ્વા, ઉલ□ટી થ્વી, વધથે પડતુલોહી પડવુ (થ્ક□ત્સા□ર્વ), સાધથણ પણે શસ□ત્□થ્ક□ર્યિા કથ્□યા પછી, દાઝવા પછી.

જીવાણુનાશક દવા અથ્વા થંગ અથ્વા અસામન□ય પ□ર્થેટીન□સ જેવા કે myeloma લેવાથી મૂત્□થપડિને ઇજા પહોચે છે. મ્નમાં ચત્ાિ□ર બ્નાવવાની અપેક□ષા મટે વપથય છે. કેટલીક જીવાણુનાશક દવા સીધી ઈજા પહોચડે છે (જેવી કે Gentamycin) જ□યાથે બીજી દવાની મઠી અસથ્ને થય છે, જેને ચેથના મૂત્□થપડિનો સોજો કહે છે. (દા.તસલ□ફા દવા). પેશાબ્ના પ□ર્વાહમાં અવથેધ જેવુ કે પુથ્સ□થ્ાંથનિો વધથે, પથ્રી થ્ર અથ્વા મૂત્□થપડિની નળી□નુ સંકોચવુ.

• □□□ □□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□ □□□ □□□?□, ARF □ક ગંભીથ પથસિ□થતિ છે. ઈસ□પતિલમાં દાખલ કથ્ેલા દથ્દી□ની મૃત□યુ સંખ□યા ૫૦% કથ્ત વધથે છે.

• **ARF** □□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□ ? ARF તા□યાથે શોધય છે, જ□યાથે તમ્ાથ પેશાબ્નુ બ્હાથ નકિળવાનુ અચાનક □છુ થય છે અને creatinine વધેછે. તેના લક□ષણો અંતર્ગ્□થતપથસિ□થતિ ઉપથ આધથીતછે જેને લીધેતેથય છે. દા.ત દથ્દીમાં વધથે પડતે ઉલ□ટી કથ્વાના ચહિ□નો અને લક□ષણોની □છી મત્ા થ બ્તવે છે.

• □□□□□□□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□ □□□□□□ □□ ?ARF નો ઉપચાથ મૂળ કાથણમાં નર્િ□દેશતિછે. પથમ્િણમાં ઘટાડાવાળા દથ્દી□માં પ□ર્વાહી અને લોહી આપીને તેમ્ાુ દબણ વધથવુ જોઇ□. દોષપાત□ર દવાને □ળખવી જોઇ□ અને બ્ંધકથ્વી જોઇ□. કેટલાક કસિ□સા□માં લોહીને શુદ□ધકથ્વાની પ□ર્ક□ર્યિા કદાચ શૂથ કથ્વી જોઇ□, જે સામન□યથીતેથેડા સમ્ય મટે છે.

• □□ **CRF**□□ □□□□□□□ □□□□□□□ □□□ □□ □□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□ □□□□□ □□ ?તેમ્ના આહાથ્માં વટિામનિ□સ B,C and folic acid નો પણ ઉમ્ેથે કથ્વો જોઇ□. વટિામનિ ડી ગંભીથ મૂત્□થપડિના હાડકાના વકિાથ્નો ઉપચાથ કથ્વા મટે અલગ થખ□યો છે. આ □ક પથસિ□થતિ છે જેમાં લોહીમાં □છુ કેલ□શયિમ પથણિામે છે અને હોથ્મેન□સનો સ□ર્ત્□ર્વ જેને PTH કહેવાય છે, તે ઉત□તેજીતકથે છે અને જે હાડકા ઉપથ કામ કથે છે. આવા થેગી□માં સાધથણપણે □છુ કેલ□શયિમ અને વધથે ફ□સફોથ્સ હોય છે. આવા થેગી□નો વધથે કેલ□શયિમ્થી ઉપચાથ કથ્વો જોઇ□.

• □□□□□□□□□□□ □□□□ □□□□□□□ □□□□□□□ □□□ □□□□□□□□□ □□□□ □□□□ □દથ્દી□ □તેની પોટેશયિમ લેવાની ક□ર્યિા ઉપથ ધ□યાન થખવુ જોઇ□. ઉંચ પોટેશયિમ્વાળો આહાથ જેવો કે કેળા, ટમ્ેટા, સંતથ, થ્સવાળા ફળો વગેથેથી દુથ થ્હેવુ જોઇ□.

• □□ □□□ □□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□ □□□ □□ □□□ □□□□□□ □□□□□ □□□□□□□ □□□ □□પાણી કેટલુ પીવુ તેતમ્ાથી વ□યક□તગિતની જૂથીયાતપ□ર્માણે છે, જેની તમ્ાથ ચકિતિ□સકે આકાથણી કથી હોય. આની નોંધથખવી બ્હુ જૂથી છે કે તીવ□ર મૂત્□થપડિની નષિ□ફળતવાળા દથ્દી□ પ□ર્સાથ અને સંકોચવાની મત્ાથ ઉપથ સંવેદનશીલ છે અને □ટલે ચકિતિ□સકે નયિમતિથીતેપાછળ

પડીને પુરૂ પાડવુ જોઇ□. મેટે ભગે હળવુ પ□ થ્વાહીનો પ□ થ્તબિંધલગભ્ગ ૧-૧.૫ L/દવિસની સલાહ આપી છે.

• **CRF**□□□ □□□□□□□ □□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□ભ્રેટ મનસકિ તણનો ઉપચ્રટ કથ્વો તેબ્હુ અત□ચંતમ્હત□ વપુથ□ણ છે કાથણકે અભ□ચાસો બ્તવે છે કે ભ્રટે મનસકિ તણને નચિંત□ થ્ણ લાવવુ તેલાંબ્થિ ચલતી મંદગી મ્ત□ થ્પડિની નષિ□ ફળતની પ□ થ્ક□ થ્યિાને ધીમે કરે છે.

• **CRF**□□□ □□□ □□□□□□□ □□□ □□□ □□□□□□ □□□□ □□□ □□ ? Erythropoeitinનુ □છુ ઉત□ પાદનને સંબ્ધતિછે. Erythropoeitin ખાદ□ ધરથ્થિવાળા હાડકાને લાલ લોહીના કણો બ્નાવવા મટે ઉત□ તેજીતકરે છે.

• □□□□□ □□□ □□□ □□□□□□□ □□□ □□□□□ □□□□□□ □□ ?Erythropoeitin ના ઇંજેક□ શન લાલ લોહીના કણો □છા થ્ત બ્ચવવા મટે ઉપચ્રટ કરે છે. આ ઇંજેક□ શન શરૂ કથ્ત પહેલા લોઢાના દથ્જ□ જાનુ મ્લ□ચાંકન કથ્વુ બ્હુ મ્હત□ વનુ છે.

• □□□□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□ □□ ? નીરે બ્તવેલ પદ□ ધ્તિ□ ઉપલબ□ ધછે.

- લોહી શુદ□ ધકથ્વાની ક□ થ્યિા. (Hemodialysis)
- મ્ત□ થ્પડિના તથિ□ વ રોગને ઉપચ્રટ કથ્વાની ક□ થ્યિા. (Peritoneal dialysis)
- મ્ત□ થ્પડિનુ પ□ થ્ત□ ચાથેપણ.

• **CRF**□□ □□□□□□□ □□ □□□□□□□ □□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□ □□□□□□□□□□□ □□□□□□□ □□□□□ □□□□□ □□ ? વથ□ તમન સલાહ લોહીને શુદ□ ધકથ્વાની પ□ થ્ક□ થ્યિા વ□ હેલી ચલુ કથ્ય છે, દા.ત જ□ચારે મ્ત□ થ્પડિની કામ્ગીથી સામન□ ચ થ્તિ૨૫%ની નીરે જાય છે, ત□ ચારે creatinineની સથ્ખામણીમં સામન□ ચ અનુમ્તછિ. જ□ ચાં સુધી તેમા લક□ ષણો ખુબ જ આગળ વધેલા મ્ત□ થ્પડિની નષિ□ ફળત સુધી દેખાય જેવા કે ઉબ્કો, ઉલ□ ટી અથ્વા ફેફસામં પ□ થ્વાહી ભ્થ્ઇ જવુ.